

HERHOLDT, JOHAN DANIEL, WITTRUP, L

Utdrag af medicinæ doctorn ... J.D.
Herholdts observationer öfver ett ungt
fruntimmers sjukdoms-tillfälligheter,
utur hvars åtskilliga kroppsdelar tid
efter annan uttagits: 373 synålar, 3
knappålar o

1826

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

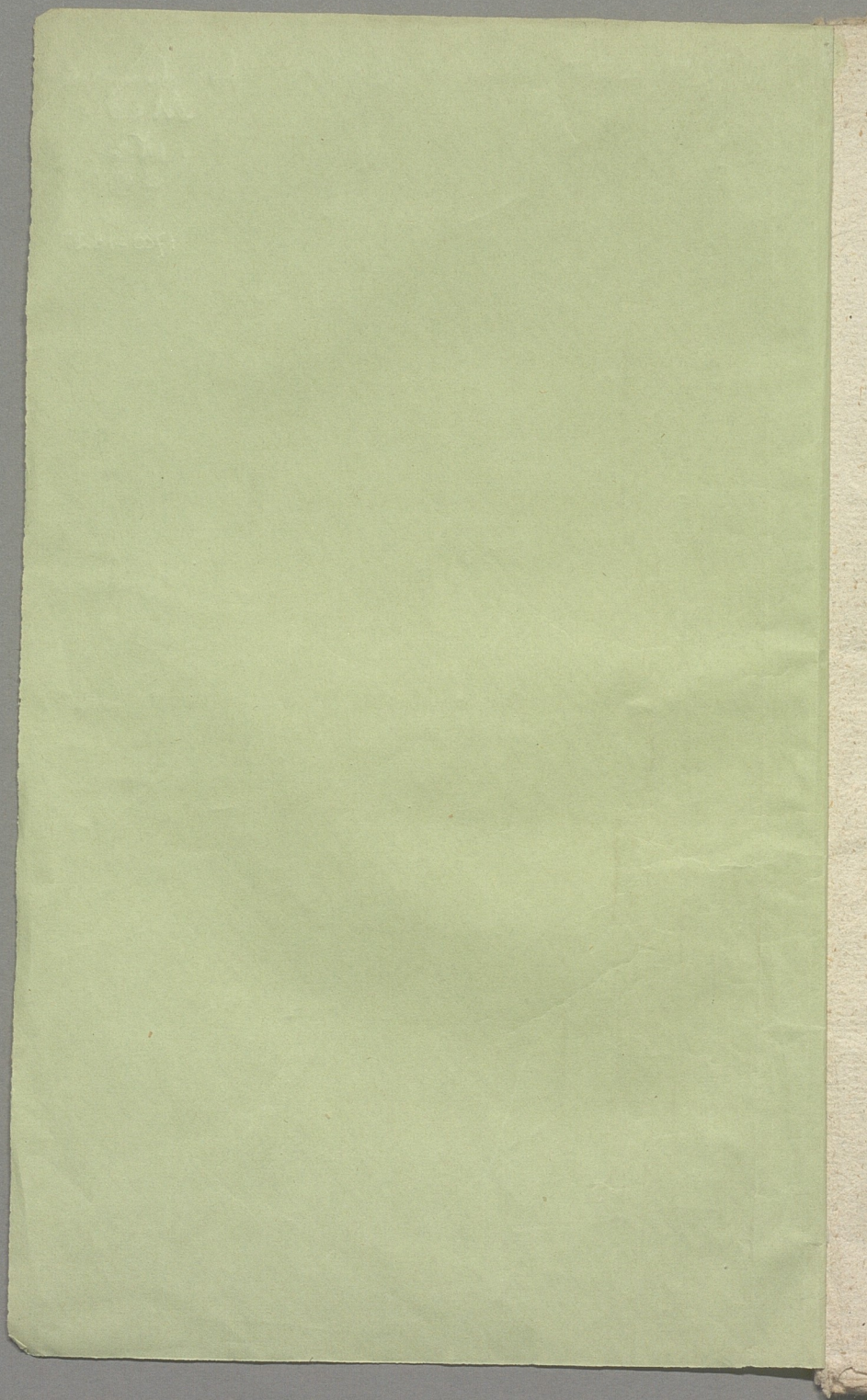
Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

NERHOLDT

Ex. A

L. Sonne
Med.
Kir.
(10)

1700-1829

Ex. A

Sv. Saml.
Med.
Kip.
(B)
1700-1829

Utdrag

af

Medicinæ Doctorn och Professoren vid Köpenhamns Universitet, Riddaren af Dannebroggs-Orden &c. &c. &c.

J. D. HERHOLDTS

Observationer

öfver

*ett ungt Fruntimmers Sjukdoms-tillfälligheter,
utur hvars åtskilliga kroppsdelar tid efter
annan uttagits:*

373 Synålar,
3 Knappålar och
1 Hårnål.

Extraherat och öfversatt från Latin:

af

L. WITTRUP;

Theologiæ Candidat och Doctent.

På Svenska öfversatt från Danskän.

STOCKHOLM,

ELMÉNS och GRANBERGS Tryckeri, 1826.

Urbis

Professores in
Bonn

Observationes

de ...
...

...

...

...

J. Wittner

...

...

STOCKHOLM

...

Danske Öfversättarens förord.

Denna vidunderliga, af så många namnkunnige, förtjensfulle, äldre och yngre Läkare observerade samt bestyrkta, men af ingen hittills förklarade händelse, har till den grad intresserat utgifvaren af dessa blad, att han trodt ett läsligt utdrag utur den Lärde författarens vetenskapliga afhandling skulle icke ogera emottagas, äfven af andra än Lärde personer utaf båda könen. — Att betvifla sannfärdigheten utaf hvad här anføres, skulle endast bevisa okunghet om den så mycket berömde och högaktade författaren — samt äfven om de högst aktningvärdige män, hvilka han blygsamt uppgifver såsom vittnen. — Hvem är det som har bekantskap med Dannemarks värdiga Läkare och icke med djup vördnad läser den 82-årige, öfver allt beröm upphöjde Callisens namn bland desse 36 värde dyrkare af den ädla Läkarekonsten, hvilka dels hafva biträdt vid sjukdomens behandling, dels endast varit ögonvittnen deraf.

Utgifvaren af detta sammandrag har tagit sig friheten förbigå en del af den högtärade författarens afhandling, hvilken, ehuru lärorik och interessant den visserligen är för Läkaren och Vetenskapsmannen i allmänhet, likväl icke uteslutande hörer till dessa blads bestämelse, helst densamma uti originalet är för den sakkunnige att tillgå.

Utgifvaren här först framställt ett utdrag af författarens observationer upplästa, uti Kongl. Medicinska sällskapet i Köpenhamn den 8 Mars 1821. — Derefter meddelas de händelser, som timat ifrån denna tid intill den 10 Juli 1822, hvilka författaren tecknat i sin 1822 utgifna skrift, hvarifrån detta är ett utdrag.

Utgifvaren häraf har bemödat sig träffa Auctors mening: den strängaste ordagranna översättning synes alltså icke här hafva varit lämplig. —

*Medicine Doctorn och Professoren Herholdts
afhandling, uppläst uti Kongl. Medicinska
Sällskapet i Köpenhamn den 8 Mars 1821!*

”Må det tillåtas mig, ärade medbröder och vänner, att i dag föreläsa Eder historien om en sjukdom, hvilken nyligen gifvit anledning till många och olika rykten, så väl bland lärde som icke lärde, öfver snart sagt hela Riket.

”Min afsigt är att beskrifva de många särskilda plågor med hvilka ett ungt fruntimmer af en ganska hederlig slägt i Köpenhamn, nästan oafbrutit haft att kämpa flere år efter hvar, andra. — Hennes lidande har sannerligen varit så besynnerligt och grusligt att detsamma med skäl kunde anses uppdiaktadt, så framt ej flere Läkare — och alldeles icke af de lättrogne — hade sedt den sjuka vid åtskilliga tillfällen och derest jag icke förmådde bland mine egne Embetsbröder åberopa vittnen, hvilka med mig kun-

na intyga att händelsen verkligen inträffat och blifvit behörigen observerad. — Huruvida detta mitt företag skall tillskynda vår konst den ringaste vinst, det underställer jag blygsamt till edert bedömande! — Men säkerligen skall man häraf åtminstone finna huru som den — ty värre allt för skröpliga och svaga — menskliga naturen, understundom kan uthärda — ja äfven öfvervinna — de största smärtor och lidanden, då densamma underhjelpes utaf insigtsfull och beständig Läkarevård.

”Rachel Hertz en flicka, tillhörig den Moesaiska Trosbekännelsen, af något svag kroppsbyggnad, men med lyckliga förståndsgåfvor, hade allt ifrån den spädaste åldern till sitt 14 års icke allenast njutit fullkomlig helsa, utan dess kroppskrafter hade äfven så utvecklats sig att hon redan var fullväxt. — Sedan hon genomgått kopporna klagade hon första gången, d. 16te Aug. 1807, öfver värk i magen, hvilket onda fortfor 18 dagar utan att likväl mycket oroa henne. — Men sedan hon tillfälligtvis den 3de September, under Engelska bombarderingen, kom att stöta underlifvet, och plågorna derefter betydligt tilltogo, sökte hennes bedröfvade släktningar min hjälp såsom Läkare.

”Vid min ankomst, fann jag den sjuka plågad af svår ångest jemte mycken värk, synnerligast i bröstet och i länderna, samt hela underlifvet på ett förunderligt sätt svullet, uppblåst och glänsande. — Hon klagade oupphörligt att allting invärtes kändes koka uti henne och att hon liksom förtärdes af eld. — Hon tålte kvar-

ken rörelse eller hvila; hadē redan tillbragt flere dygn utan sömn; andades ojemnt och med svårighet; pulsen var hög, svag och mycket hastig, lifvet i hög grad förstoppadt; jemte det krafterna aftogo infannt sig en kall-svett öfver hela hennes kropp, och fruktlösa retelser till uppkastning plögade henne utan uppehåll.

"Genom verksamt användande af den Antiphlogistiska kur-metoden, förmedelst stillande och lenande klystirer samt dylika omslag på underlifvet, blef den sjuka inom några dagar befriad från denna besvärliga sjukdom och fullkomligt frisk. — kuren är alltid lycklig då den underhjelpes af Naturen! —

"Det var just under dessa dagarne som Köpenhamn belägrades och förnämligast flere nätter gruffligt bombarderades af Engelsmännen; förskräckelsen häröfver angrep isynnerhet det tåcka könets Nervsystem.

"Imedlertid är det besynnerligt, att vår sjuka — ehuru hon visserligen hade en fast karakter, hvarken för mycket stämd till sorg eller glädje — så nyligen skakad af nämnde förskräckelse och försvagad af en så allvarsam sjukdom — likväl har haft den lyckan undgå all nervsvaghet under denna gruffliga tidpunkt. Hon fortfor, neml. härefter, att vara frisk och fri från någon åkomma, ända till d. 24 Nov. s. å. då, efter hastigt påkommen skrämnel, en rosenfärgad högröd svulnad, nemligen Rosen, i en hast, utan någon bestämd orsak angrep hela hennes ansigte."

Den lärde författaren uppgifver här efter sjukdomens gång och den sjukas mångfaldiga åkomor — hvilket för Läkaren och Vettenskapsmannen visserligen är interessant, men, efter min oförgrifliga tanke, härstädes öfverflödigt, till att uppnå ändamålet med dessa blad — hvadan allt detta, ehuru med betygande af min aktning för värdet deraf, utelemnas *) ända till pag. 32 då författaren yttrar sig: "Detta ovissa tillstånd fortfor nära 4 månader, neml. från Maj till Sept. 1816. — Derefter blef hon inom korrt tid, efter utseendet, fullkomligen återställd till helsen och framlefde, nära 3:ne år efter hvarandra, åter ett lyckligt lif i skötet af sin familj, utan att besväras af någon värk eller krampa.

"Från den 8 Januari 1819 börjades en ny Tragedi. — Kolik plågade då den sjuke återigen, och med större häftighet än någonsin tillföre. — Hon pinades nu deraf flere dygn och upphörligt, likasom — enligt hennes eget yttrande — om hundar hade rifvit och slitet hennes inälfvor. — Dag och natt sålunda på det grymaste sätt, beröfvad all ro, njöt hon under denna tiden hvarken hvila eller sömn. — Då man, huru lindrigt som helst, vidrörde underlifvet ökades värken betydligt. — Straxt derefter infann

*) Anmärkn. Att den så mycket omtalade Magnetseringen — så väl förmedelst berörelse som åskådning — blifvit, ehuru utan verkan, använd på den sjuka, utaf en bland de här i slutet anförde Läkarne, torde kanske interessera. — Detta företogs för att väcka patienten ur ett sömnaktigt tillstånd. (Statu soporoso).

slig stark bicka, mycken bloduppkastning samt afföring utaf en svart stinkande materia. — Under detta fruktansvärda tillstånd, kunde den olyckliga hvarken intaga någon föda eller några medikamenter, icke en gång klystirer eller omslag på underlifvet fingo användas. — Inom kortt tid utmattad och kraftlös häraf, blef hon slutligen så eländig att något hopp om räddning syntes alldeles icke mera återstå.

”Den 2 Februari 1819 var hon så maktlös och så betagen all känsel, att man äntligen kunde komma derhän att anställa en nogare undersökning af underlifvet. — Då förmärktes, så snart man vidrörde detsamma, en hård glänsande och liksom uti 3:ne delar åtskiljd svulnad nedanför Nafveln. — Som jag der förmodade en undangömd samling af materia (abcessus) lät jag påläggä underlifvet ett uppmjukande omslag, hvilket ofta ombyttes för att åstadkomma fullkomlig mognad. Ända till den 12 Februari blef sjukdomstillståndet lika oförändradt och syntes vilja slå illa ut. Äntligen föll den olyckliga uti stark svettning, hennes lemmar kallade, andedräkten blef kall. Vi väntade alla att hon snart skulle dö. — Ack! hvad det är tungt och bedröfligt att vara Läkare under så betänkliga omständigheter! — För att likväl icke lemna det sista — ehuru högst tvifvelaktiga — medlet oförsökt, gjorde jag, sedan den sjukas släktingar dertill samtyckt, ett dristigt snitt med knifven, vid pass af en tüms djuplek, på det stället der svullnaden var mest glänsande. — Ingen materia och endast litet blod utflöt från

såret. Men då jag derefter med Sonden ville undersöka sårets djup, stötte jag på en hård, likasom metallisk kropp — och alldeles oförväntadt utdrog jag med tången en Synål! — I början förvånades jag icke litet — isynnerhet deröfver, att synålen var svart och syrsatt (oxyderad). — Alla sjukdomens symptomer saktade sig nu, redan nästföljande natten sof den sjuka roligt flere timmar, och derefter åt hon litet. — För att sedermera fördela svullnaden tillsatte jag fördelande kryddor till omslaget, samt ordinerade ett klystir. — Men hoppet att komma sig före, som på nytt tröstade den sjuka, såg jag åter förminskas och snart försvinna. Ty plågorerna tilltogo återigen, åtföljde af samma tillfälligheter som tillföre, (neml. hicka, blodkränning o. s. v.). — Efter förnyad undersökning af svullnaden upptäckte jag en fläck på venstra läret genom hvars vidrörande den sjuka kände den bittraste pina och värk. Jag beslöt derföre att göra en inskärning äfven på detta stället, hvarefter jag, d. 15 Februari 1819, utdrog ännu en annan, lika svart och syrsatt Nål.

”Det skulle blifva allt för rörande och vidlyftigt om jag steg för steg ville afmåla den yterliga grad, utaf värk och lidande som vår olyckliga sjuka från denna tid änyo har uthärdat. — Jag anser, då således vara bättre på en gång och i ett sammanhang berätta: att jag från nämnde dag, d. 12 Februari 1819, till den 10 Augusti 1820, eller under en tid af 18 månader, med tillhjelp af Knif och Tång, efterhand ur

olika kroppsdelar har utdragit 273 Nålar af åtskillig storlek. -- De följande 2:ne Tabellerna upplysa saken nöjaktigt.

Första Tabellen,

utvisande antalet af Nålar, som äro utskurna utur hvarje särskild kroppsdel.

Kroppsdelarne, hvarifrån Nålarne äro utdragna,	Nålarne Antal,
Utur venstra bröstet	22.
Imellan Brösten	14.
Ur Hjertgropen	41.
Utur öfversta delen af underlifvet på högra sidan	20.
Dito dito dito på venstra sidan	19.
Omkring Nafveln	31.
Imellan Refbenen och Höftbenet på högra sidan	17.
Dito dito dito på venstra sidan	39.
Ur Ljumsken, på högra sidan	23.
Dito på venstra sidan	27.
Utur underlifvets nedersta del	14.
Ur högra låret	1.
Ur venstra låret	3.
Imellan Skuldronne	1.
Nedanföör högra skulderbladet	1.
	273.

Andra Tabellen,
som visar på hvilka tider och uti hvilken ord-
ning Nälarna äro utdragna.

Tider då Näl- arne blifvit ut- dragne.	Nälarnes antal.	Utur hvilken Kroppsdel.
1819.		
den 12 Februari.	1.	Utur nedersta delen af underlifvet.
den 15 dito.	1.	Imellan Refbenen och Höftbenet på ven- stra sidan.
den 1 Mars	2.	Ifrån samma ställe.
den 6 April.	1.	Dito dito.
från d. 8 Maj	3.	Dito dito.
till den 26 uti samma må- nad.	7.	Ur högra ljumsken.
	4.	Ur venstra dito.
den 3:de Oct.	3.	Ur magens nedersta del.
den 4:de dito.	4.	Ur Hjertgropen.
	7.	Mellan Refbenen och höftbenet på venstra sidan.
	8.	Omkring Nafveln.
från d. 6:te Oct.	17.	Imellan Refbenen och höftbenen på ven- stra sidan.
till den 18 December.	11.	Ur venstra ljumskens nedersta del på hö- gra sidan
	12.	Utur högra sidan af underlifvet.
	5.	Ur bröstbenet.
	4.	Utur underlifvets nedersta del på venstra sidan.
1820.		
Från den 26:te Januari till den 8:de Febr.	6.	Omkring Nafveln.
	12.	Ur Hjertgropen.
	6.	Ur högra ljumsken.
	8.	Mellan Refbenen och höftbenet på venstra sidan.
från d. 26 Febr.	11.	Ur Hjertgropen.
till den 14 Mars.	5.	Utur underlifvets öfversta del, på venstra sidan.
	8.	Imellan Refbenen och Höftbenet på högra sidan.
från den 8 till den 28 April.	10.	Utur öfversta delen af underlifvet på ven- stra sidan.
	8.	Dito på högra sidan.
	9.	Imellan bröstet.
från den 28 Maj	17.	Omkring nafveln.
till den 15 Juni.	12.	Ur venstra ljumsken.

Från den 5:dje till den 20 Juli.	10.	Ur högra ljumsken.
	14.	Ur Hjertgropen.
	9.	Imellan rebbenen och höfthenet på högra sidan.
Från den 30 Jul. till den 10 Aug.	10.	Utur underlivet.
	3.	Ur venstra låret.
	1.	Imellan skuldroma.
	1.	Ur högra låret.
	1.	Nedansför högra skulderbladet.
	22.	Ur venstra bröstet
		273.

"Härvid är att märka: att icke alla Nålarne voro hela, utan de flesta afbrutna i stumpar, saknande spets eller öga eller de båda yttre ändarne. — Med undantag af 3:ne, hvilka efter utseendet hafva varit knappnålar, och som ännu bibehålla glansen af messing, äro alla de öfriga, hvaribland en hårnål, svarta och liksom sköra genom föregången syrsättning. — Utaf båda Tabellerne synas äfven att icke alla Nålarne äro utskurna från ytan af kroppens delar, icke eller på en gång utan å särskilta tider stundom af flere dagars eller veckors — ja till och med månaders — uppehåll. — Under dessa mellantider var den sjukas tillstånd vanligtvis drägligt, ehuru hon allt jemt plågades utaf lindrig värk i magen — icke dess mindre nödgades hon beständigt hållas vid sängen, af brist på krafter. — Men så snart en nål framskred och närmade sig huden samt, iföljd af sin olika riktning, antingen kittlade eller upphöjde densamma, inträffade alltid den häftigaste värk; merendels åtföljd af feber, hicka och blodkräkning. — Icke sällan jämrade sig den sjuka med ett förfärligt skrikande, flere dagar oupphörligt innan stället der nålen var fördold kunde med säkerhet bestämmas. —

Hvad mera är! Jag måste som ofast — antingen till beredande af nålens utgång eller för att åtminstone åstadkomma någon lindring — med knifven i behörig omkrets från det öma stället borttaga huden ända intill musklerne som ligga derunder. — Underlifvet var alltid mycket uppsvälldt innan detta företogs, och förorsakade nästan beständigt dessa svåra attacker hvilka redan ofta blifvit omtalte. — Dock, hvad kan man tänka sig mera sorgligt än att, så snart en enda nål var utdragen; hvarje ögonblick frukta nya anfall af plågorna! — Sædvanlig hände det sig, sedan huden var genomskuren, att jag länge förgäfvets måste söka nålen i sjelfva såret och att jag nödgades låta henne kvarblifva i kroppen till dess nålen — ibland efter flere dagars förlopp — antingen af sig sjelf utkom ur såret eller också lät känna sig på ett annat ställe. — Utskarningen af nålarne kunde jag icke alltid företaga på lika sätt, ty ofta var underlifvet så uppspändt att huden icke kunde sammandragas: jag gjorde då på fri hand ett snitt öfver nålen och fränskiljde derpå, genom bruk af Tången och Knifven, den nätlika väfnaden från fettet; en annan gång genomskar jag den, till det mesta med den sjukas egna fingrar, ihopdragna huden nära intill det stället hvarest nålen mest framsköt, och då huden sedermera blef utjemnad sökte jag nålen med försigtighet, åter, när nålen uti en rät vinkel framsköt hudens inre yta såsom en spets, afskar jag med ett enda snitt öfversta delen af spetsen, genom hvilken operation nålen vanligen lättast framdrogs och efter

lemnade blott ett obetydligt sår: — En gång försökte jag äfven att, utan förutgången skärning, med fingrarne framtrycka nålen genom den slappa huden på bröstet, men detta lyckades ej! ty nålen, såsom försyrad, afbröts genom ett misslyckadt handgrepp, hvilken olycka sedermera tvang mig, efter en dubbel skärning och förnyad operation, att utplocka bitarne.”

Härefter anförer den högtberömde författaren: att den sjukes moder, nedslagen af så stora husliga bekymmer, ökade olyckan dermed att hon utaf slag (apoplexie) blef mällös och utan allt hopp — hvarigenom dottern, som mera syntes känna modrens än sitt eget lidande, sedermera försattes uti samma olyckstillstånd så att hon först blef lam i högra och sedan uti venstra armen. — Från den 10 Augusti 1820, efter hvilken tid inga nålar mera visade sig (NB. se det efterföljande som är skrifvit i slutet på denna afhandling) blef hon bättre, — fick styrka till att gå och röra armarna — vänligt återvänder rosorna till de bleka kinderne — hennes invärtes delar tillfrisknade — men huden på hennes ärriga kropp liknade en land-charta. — Det enda som återstod, då författaren i Mars 1821 skref detta, var en lindrig värk i högra skuldran *) och en lamhet eller svaghet i samma sida. — Författaren slutar dermed: att alla hyste bästa hopp att konst och natur skulle afhjelpa hvad som ännu felades, och att patienten med tacksammaste hjerta och fromma tårar

*) Märkvärdigt är att denna värk var uti samma skuldra som sedan afgaf de 100 nålarna — se framdeles häröfver,

erkände Försynens allmakt genom hennes frälsning från det gränslösaste elände. — Här slutar författaren den afhandling som han, d. 8 Mars 1821, uppläste för det Kongl. Medicinska Sällskapet i Köpenhamn (med undantag af det Norska Öfversättaren har utlemnat, hvilket mera intresserar dem som kunna läsa Originalet än dem åt hvilka detta utdrag erbjudes). — Den observation deremot, hvarutur detta är utdragit, är skrifven den 10 Julii 1822 — och uti den visar det sig att utången ånyo bedrog de skönaste förhoppningar. — Den deltagande författaren, som uti bemödandet för den sjukas räddning gifvit uttryck af sitt hjertas känslor, yttrar sig sålunda:

”Här benägne Läsate! lemnar jag Dig den observation, som blifvit föreläst det Kongl. Medicinska Sällskapet i Köpenhamn d. 8 Mars 1821. Den sjukas tillstånd, hvars händelser jag då sökte afmåla, var den tiden så drägligt att det fanns väl ingen af oss samtliga som sågo henne hvilken icke tilltrorde sig att förespå ett lyckligt slut på sjukdomen. — Derföre var också min förusats att icke till trycket befordra alla mina observationer förr än sista spåret af sjukdomen hade försvunnit. — Men ack! utgången bedrog min väntan och mina stora förhoppningar — och saken slutades helt annorlunda än jag kunnat förutse; ty utan att jag anade någonting dylikt uppkom den 14 Mars 1821 efter mycken föregången värk omkring högra axelleden en svullnad i armbålet som småningom tilltog och på nytt tillskyndade den sjuka mycket lidande samt hotade henne med den yttersta lifsfara. —

Denna svullnad innehöll, som jag sedermera erfor, ett så stort antal nålar att jag (oberäknadt de tillförene utskurne 273. nålarne), utdrog med konst ur skuldrans omkrets mer än 100 nålar, ifrån den 26 Mars till närvarande dag (den 10 Juli 1822).”

Den till sin vetenskap och konst hängifna författaren genomgår härefter många för Läkare intressanta uppträden uti den sjukas pino-historia, hvilka dock här utelemnas (af redan anförde skäl) till dess slutligen blygsamheten — denna den sanna kunskapens och visdomens stämpel — låter författaren sålunda uttrycka sig: ”Men på det jag icke måtte synas endast förtälja en tokrolig saga, anser jag för min pigt att — till sanningens bekräftande — vidfoga namnen på de 36 medbröder, hvilka gemensamt med mig; på olika tider, hafva sedt samt vid mångfaldiga tillfällen meddelat mig råd och biträde att behandla den sjuka.

Desse äro, efter alphabetisk ordning:

- D:r J. D. Braudis, Archiater, Drottningens i Danmark Lif-Medicus, Riddare af Dannebrog-Orden.
 D:r H. Callisen, Professor emiritus i Chirurgien, Commendeur af Dannebrog-Orden *).
 J. L. Dreier, Reserve-Medicus vid Kongl. Fredrics Hospitalet, (Han var närvarande då jag utskar 3 nålar ur underlifvet och 8 nålar ur högra armen).
 A. C. Fenger, Professor vid Kongl. Chirurgiska Akademien och Konungens af Danmark 1:sta Lif-Chirurg, Riddare af Dannebrog-Orden. (Han var närvarande då en nål utdrogs ur underlifvet).

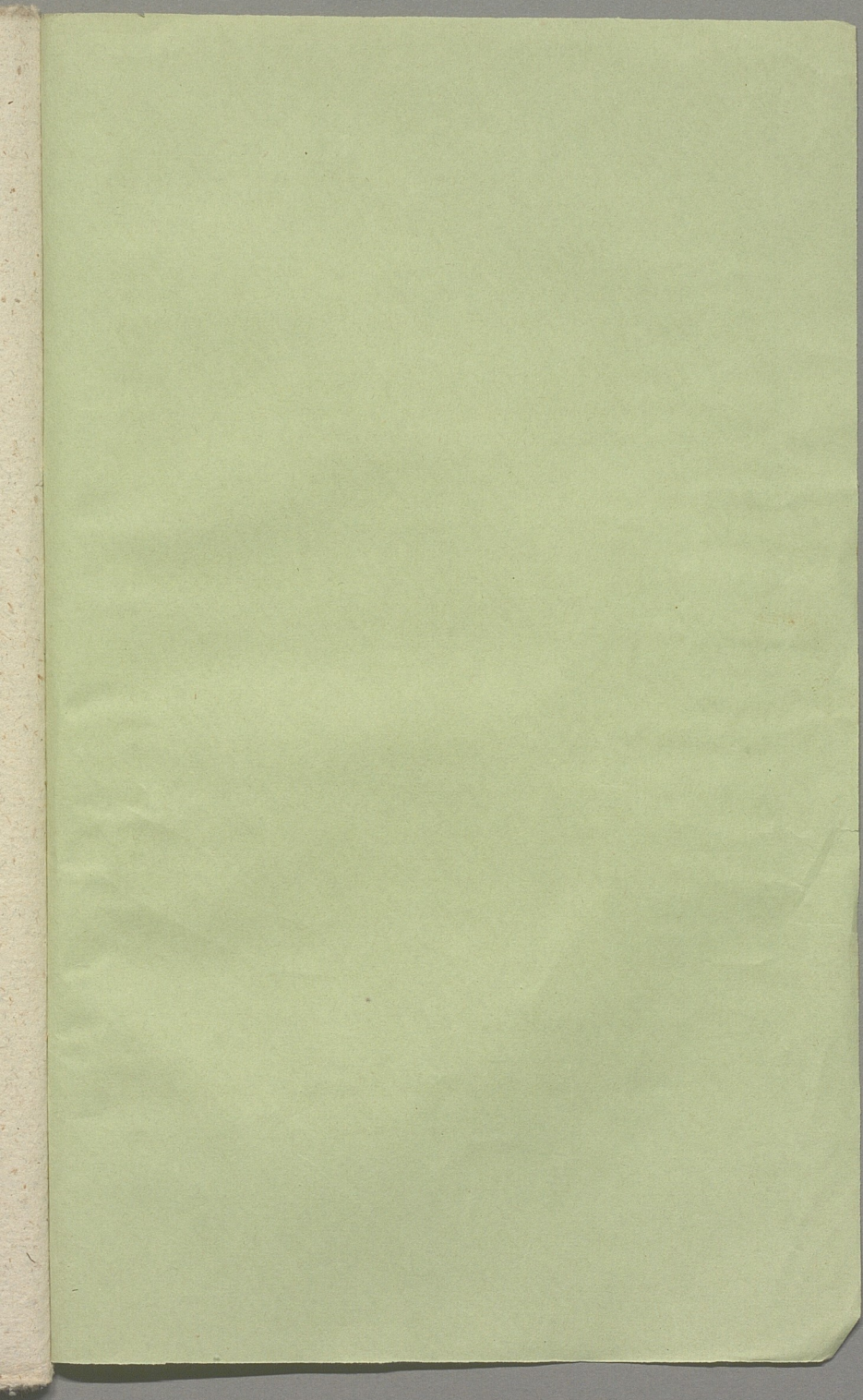
*) Henrik Callisen, Conferents-Råd och General-Directeur för Chirurgen och Anatomien i Köpenhamn m. m. är född den 11 Maj 1740; således ännu vid 82 års ålder verksam i följd af sin outtrötteliga ifver för Läkare-konsten.

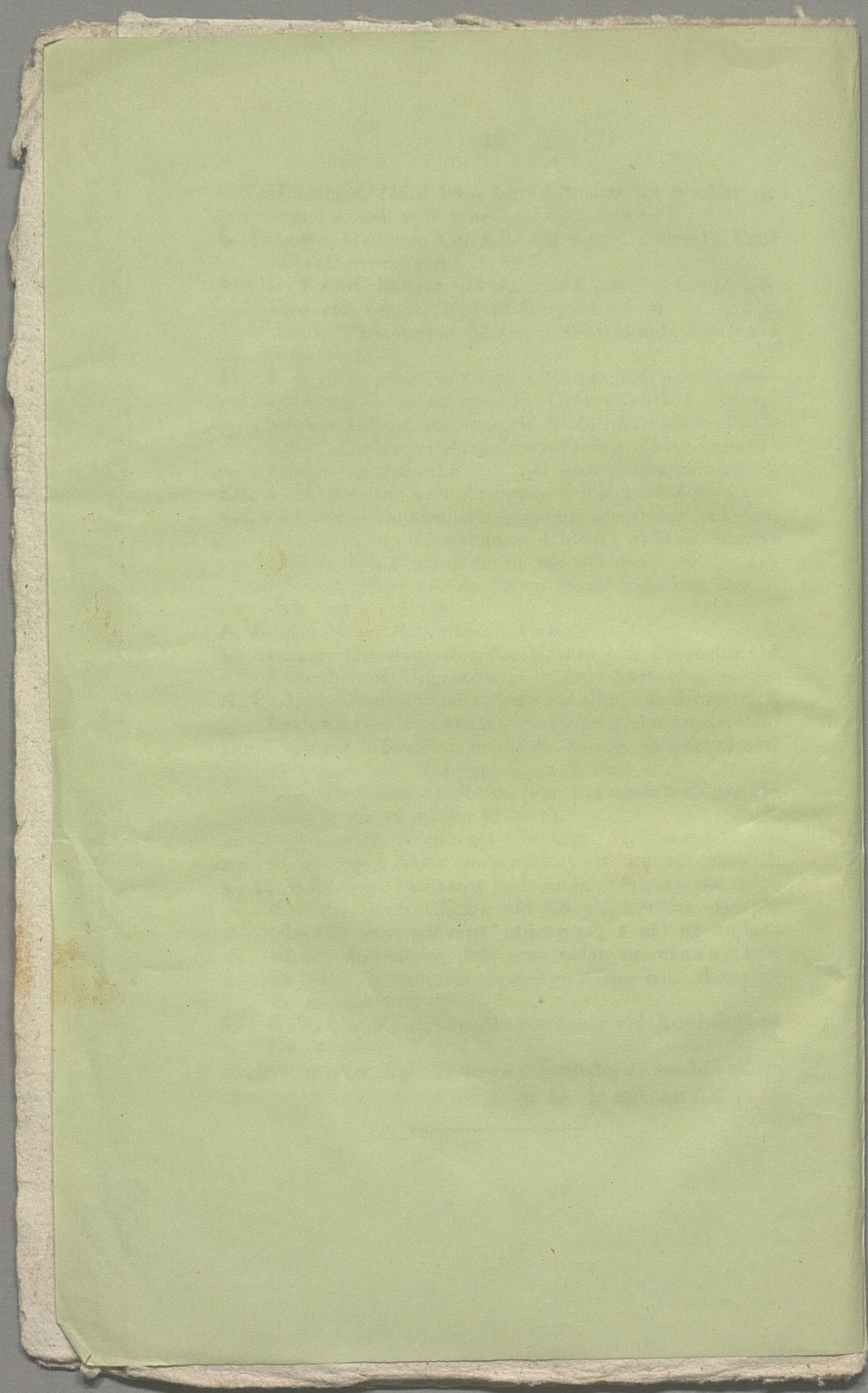
- D:r H. T. Gartner, practicerande Läkare i Köpenh. (Han var närvarande då 1 nål utskars ur högra armen).
- Ch. H. Hahn, Stabs-Chirurg vid Sjö-staten och Divisions-Chirurg.
- Dr. Fr. W. Herholdt, Divisions-Chirurg vid Sjö-staten
- P. H. Hjort, Regements-Chirurg. (Han var närvarande då 3 Nålar blefvo utskurna ur armen.)
- D:r S. Jacobi, practicerande Läkare i Köpenhamn — nu med döden afgången.
- D:r L. K. Jacobsen, Professor och practicerande Läkare i Köpenhamn. — (Han var närvarande då 1 nål blef utdragen ur venstra bröstet).
- G. Jessen, Medicinæ Candidat vid Kongl. Fredrics-Hospitalet. — (Han var mig behjelpig att utskära 2:ne nålar, den ene ur högra skuldran, den andra ur högra bröstet).
- D:r H. M. W. Klingberg, Anatomie Professor vid Aca- demien för de sköna Konsterna. Divisions-Chirurg, (Uti hans närvaro utdrog jag 1 nål ur högra armen).
- J. P. Larpent, Medicinæ Candidat vid Kongl. Fredrics-Hospitalet. (Med hans tillhjälp uttog jag 22 nålar ur högra armen).
- J. G. Lind, Medicinæ Licentiat och Candidat vid Kgl. Fredrics-Hospitalet. (Han var närvarande då jag utskar 1 Nål ur högra bröstet.)
- D:r A. Lund, Professor, Hofmedicus och Stads-Physicus i Köpenhamn.
- D:r C. M. Lunding, Lands-Physicus.
- J. B. Madsen, Kongl. Districts-Chirurg.
- F. W. Mansa, Chirurgie Candidat vid Kongl. Fredrics-Hospitalet, (Han var närvarande då jag utdrog en nål ur högra bröstet).
- D:r Mejerhoff, Läkare från Bremen. (Uti hans närvaro blef en nål utskuren ur högra armen. (sjelf försökte han, ehuru förgäfves, att genom Magnetisk be- rörelse befordra urinens afgång).
- J. C. Müller, Regements-Chirurg.
- F. C. Mürer, practicerande Läkare i Köpenhamn, (I hans närvaro blefvo 2:ne nålar utdragna ur högra bröstet).
- N. C. Möhl, Medicinæ Candidat vid Kongl. Fredrics-

- Hospitalet. (Med hans biträde utskar jag 3 nålar ur högra armen och 2:ne ur högra bröstet).
- S. Petersen, Medicinæ Candidat vid Kongl. Norriska Fredrics-Universitetet).
- Dir G. Rahlff, Läkare vid Kongl. Theatern, Öfver-Läkare vid Kongl. Student-Corpsen.
- C. Retzius, Philosophie Magister från Lunds Academie (i Sverige).
- Dir J. S. Saxtorph, Professor i Chirurgien och Accouchements-vetenskapen vid Universitetet i Köpenhamn, första Accoucheur vid Kongl. Barnbörds-Institutet, Riddare af Dannebroggs-Orden. (Han var närvarande då jag utdrog 1 nål utur högra armhålet).
- Dir J. H. Schönheider, Professor och Kgl. Hof-Medicus.
- Dir Chr. Fr. Schumacher, Anatomie Professor vid Kgl. Universitetet i Köpenhamn, Riddare af Dannebroggs-Orden. (Han vidrörde en nål uti ett sår på underlifvet, hvilken vi den dagen likväl förgäfvades bemödade oss att uttaga).
- S. B. Svendsen, Regiments-Chirurg.
- E. Switzer, Divisions-Reserve-Läkare och Prosector vid Köpenhamns Universitet.
- R. Thal, Professor. Öfver-Läkare vid allmänna Hospitalet, Lector i Chemien vid Kongl. Chirurgiska Academien.
- Dir Thelning Lifmedicus hos Hans Kongl. Höghet Oscar, Sveriges och Norriges Kron-Prins.
- S. Trier, Medicinæ Studiosus (var närvarande då jag utskar 1 nål ur högra bröstet).
- B. O. Winckler, Regiments-Chirurg. (Med hans tillhjälp utskar jag 5 nålar ur armhålet och 2:ne ur armen).
- C. C. Withusen, Professor vid Kongl. Chirurgiska Academien, Öfver-Läkare vid Kongl. Fredrics-Hospitalet. (I hans närvaro utdrog jag 1 nål ur underlifvet; sjelf utskar han 2:ne nålar ur armen, och då jag d. 6 Juni var opasslig, skötte han den sjuka morgon och afton).
- Dir Guil. Chr. Zeise, Chemie Professor vid Köpenhamns Universitet.

Skrifvit uti det Kgl. Fredrics-Hospitalet d. 10 Juli 1822,

J. D. HERHOLDT.

www.books2ebooks.eu